

สภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางพัฒนางานวิชาการ ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองนครพนม

SITUATIONS, NEEDS AND GUIDELINES FOR DEVELOPING ACADEMIC WORKS DURING THE CORONAVIRUS PANDEMIC (COVID-19) OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF NAKHON PHANOM MUNICIPALITY

ธิดาทิพย์ ประทุมทิพย์^{1*} รชฎ สุวรรณภูมิ¹ และทัศนาศรี ประสานตรี¹
Thidathip Prathumthip^{1*} Rachata Suvannagoot¹ and Tatsana Prasantree¹

Received : 27 January 2022

Revised : 3 March 2022

Accepted : 4 March 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของงานวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 และ 3) พัฒนาแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 185 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ เครซี่ซีและมอร์แกน ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 4 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน (2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ (3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ (4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนางานวิชาการโรงเรียน โดยดำเนินการสร้างสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified})

ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันของงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) สภาพที่พึงประสงค์ของงานวิชาการโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) (2) ความต้องการจำเป็นของงานวิชาการในโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.244) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ

¹หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม

¹The Degree of Master of Education, Educational Administration and Development,
Nakhon Phanom University

*ผู้พิมพ์ประสานงาน E-mail: 636150110048@npu.ac.th

($PNI_{modified} = 0.153$)(3) แนวทางพัฒนางานวิชาการโรงเรียน พบว่า มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีคู่มือหลักสูตรฉบับย่อ เพื่อสื่อสารให้เข้าใจถึงหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด-19

คำสำคัญ: งานวิชาการ แนวทางการพัฒนา การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19

ABSTRACT

The purposes of the current research were to: 1) study about the current and desirable situations of the academic works of schools under the Office of Nakhon Phanom Municipality during the Coronavirus pandemic, 2) explore the needs for developing academic works during the Coronavirus pandemic, and 3) develop guidelines for constructing academic works during the Coronavirus pandemic. The research samples were 185 school administrators, and teachers. The sample size specification was calculated employing Krejcie & Morgan's table. The samples were selected by Simple Random Sampling. Four questionnaires were used as the research instruments including 1) a questionnaire for the current situations, 2) a questionnaire for the desirable situations, 3) a structured-interview form and 4) an evaluation form of suitability and possibility for developing guidelines to construct academic works of the schools. The statistics employed were percentage, mean, standard deviation, and the index priority needs index ($PNI_{modified}$).

The results were as follows: 1) The current situations of academic works were at the high level ($\bar{X} = 3.69$), and the overall desirable situations of academic works of the schools were also at the high level ($\bar{X} = 4.48$). 2) According to the needs for developing academic works, it was found that the Educational Curriculum Development of the institutions showed the highest mean scores ($PNI_{modified} = 0.244$). However, the promotion and support of constructing academic works show the lowest mean scores ($PNI_{modified} = 0.153$). 3) The guidelines for developing academic works were collected and revealed that the overall suitability was at the highest level and the possibility was at the high level. Moreover, the details were mentioned as follows: In terms of the Educational Curriculum Development of the institutions, a brief curriculum manual should be prepared to describe any changes within the curriculum depending on the current situations. In addition, the development of instructional methods should be

designed based on the school context the safety of students during the pandemic of COVID-19.

Keywords: Academic works, Developmental guidelines, Coronavirus pandemic (COVID-19 Pandemic)

บทนำ

ปัจจุบันทั่วโลกมีผู้ติดเชื้อแล้วจำนวนมาก ในประเทศไทยพบผู้ติดเชื้อ และผู้ป่วยเพิ่มขึ้นทุกวัน และกระจายไปทุกจังหวัดอย่างรวดเร็ว (กรมควบคุมโรค, 2564) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดการระบาดลุกลามเป็นวงกว้าง นายกรัฐมนตรี ได้ประกาศขยายระยะเวลาการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ตามคำสั่งจังหวัดนครพนม ที่ 1052/2564 จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 การบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ได้ทำการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา อาจมีความเสี่ยงติดเชื้อในกลุ่มเพื่อนและเมื่อนักเรียนกลับบ้าน อาจแพร่เชื้อไปสู่คนในครอบครัวได้ดังนั้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม (สำนักงานจังหวัดนครพนม, กรมควบคุมโรค, 2564) การจัดการศึกษาของงานวิชาการโรงเรียน ต้องคำนึงถึงการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) และต้องคงมาตรการคัดกรองทางสาธารณสุขต่อไป ให้จัดการเรียน การเรียนผ่านทีวี (On air) การเรียนออนไลน์ (Online) ผ่านอินเทอร์เน็ต การเรียน (On demand) เรียนผ่าน Application และการเรียน (On hand) เรียนที่บ้านโดยหนังสือเรียนแบบฝึกหัด (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2563) งานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนมขาดวัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมการศึกษา และความร่วมมือของประชาชน ชุมชนในการมีส่วนร่วมส่งเสริมงานวิชาการยังมีน้อย สืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ทำให้งานวิชาการไม่สามารถจัดงานต่าง ๆ ได้ (สำนักงานเทศบาลเมืองนครพนม, 2563)

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของงานวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ปีการศึกษา 2564 รวม 185 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 12 คน และครู จำนวน 173 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู จำนวน 127 คน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan (Krejcie & Morgan, 1970: 608-609) ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) (ประสาธน์เนืองเณิม, 2560: 135)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนางานวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล เมืองนครพนม ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นข้อมูลตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนางานวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนางานวิชาการ ของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยการวิเคราะห์หาค่า IC (Index of Item Congruence) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

3. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จากการวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of Item Congruence) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานพัฒนางานวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ส่วนแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานพัฒนางานวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

4. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้วิธีการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมด (Item Total Correlation) โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation) ของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการดำเนินการพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด-19 ของโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 0.39 - 0.80 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด-19 ของโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 0.29 - 0.79

5. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการดำเนินการพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด-19 ของโรงเรียน ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด-19 ของโรงเรียน ทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

6. นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งเพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อขอหนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ที่สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยนครพนม

7. หลังจากที่ได้รับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์แล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม นำส่งหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมด้วยแบบสอบถามส่งถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทั้งหมด โดยจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 6 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 127 ฉบับ เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บด้วยตนเอง พร้อมทั้งตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของเนื้อหาในแบบสอบถาม ซึ่งได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 127 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบประเมิน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ข้อมูลตำแหน่ง) นำเสนอข้อมูลโดยการแสดงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พัฒนางานวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม โดยใช้วิธีประมวลผลทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติ และนำเสนอข้อมูล โดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 122)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้อง กับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IC (Index of Item Congruence) การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation) ระหว่างคะแนนของแบบสอบถาม แต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สูตร Priority Needs Index (PNI_{modified}) เพื่อจัดลำดับ ความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (สุวิมล ร่องวางวิจิตร, 2558: 275-279)
3. สถิติพื้นฐาน ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 122-128)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนางานวิชาการใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองนครพนม ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของงานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาลเมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

งานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.60	0.62	มาก	4.48	0.37	มาก
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	3.74	0.63	มาก	4.56	0.42	มากที่สุด
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.66	0.64	มาก	4.54	0.42	มากที่สุด
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.62	0.63	มาก	4.50	0.43	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.66	0.62	มาก	4.51	0.43	มากที่สุด
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.71	0.62	มาก	4.44	0.44	มาก
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.75	0.62	มาก	4.39	0.44	มาก
8. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ	3.78	0.60	มาก	4.36	0.43	มาก
รวม	3.69	0.62	มาก	4.48	0.42	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของงานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 3.60-3.78$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.78$) และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.60$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของงานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36-4.56$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$) และด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.36$)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นของงานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

งานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19	D	I	(PNI _{modified})	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.60	4.48	0.244	1
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.74	4.56	0.219	5
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	3.66	4.54	0.240	3
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.62	4.50	0.243	2
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.66	4.51	0.232	4
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.71	4.44	0.197	6
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.75	4.39	0.171	7
8. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ	3.78	4.36	0.153	8
รวม	3.69	4.48	0.214	-

*หมายเหตุ D แทน ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน (Degree of Success)

I แทน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ (Important)

จากตารางที่ 2 พบว่า งานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{modified}) โดยรวมที่มีความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.214 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีจำนวน 5 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าโดยรวม เรียงลำดับจากค่าสูงสุดไปค่าต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (PNI_{modified} = 0.244) ข้อที่ 4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (PNI_{modified} = 0.243) ข้อที่ 3 ด้านการวัดผลประเมินผล (PNI_{modified} = 0.240) ข้อที่ 5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (PNI_{modified} = 0.232) และข้อที่ 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (PNI_{modified} = 0.219) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 การตรวจสอบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนางานวิชาการ
ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาล
เมืองนครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางพัฒนางานวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาด ของเชื้อไวรัสโคโรนาโควิด-19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.64	0.40	มากที่สุด	4.32	0.36	มาก
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	4.76	0.43	มากที่สุด	4.53	0.44	มากที่สุด
3. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.70	0.41	มากที่สุด	4.36	0.36	มาก
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	4.60	0.40	มากที่สุด	4.32	0.38	มาก
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.76	0.43	มากที่สุด	4.52	0.46	มากที่สุด
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.72	0.43	มากที่สุด	4.48	0.50	มาก
7. ด้านการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	4.72	0.43	มากที่สุด	4.40	0.46	มาก
8. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการ	4.76	0.43	มากที่สุด	4.52	0.46	มากที่สุด
รวม	4.70	0.42	มากที่สุด	4.43	0.43	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.60-4.76$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านที่ 2 ด้านที่ 5 และด้าน 8 ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ($\bar{X} = 4.76$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านที่ 4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.60$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ($\bar{X} = 4.52-4.53$) และอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ($\bar{X} = 4.32-4.48$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.32$)

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาสภาพปัจจุบันของงานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาล เมืองนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด -19 ส่งผลให้งานวิชาการของโรงเรียนต้องมีมาตรการกระบวนการ หรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสถานศึกษา ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2563) ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศ ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ไว้ 5 รูปแบบด้วยกัน คือ On site, On air, On demand, Online และ On hand ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของผู้บริหารระดับนโยบาย ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนความพร้อม และบริบทของแต่ละสถานศึกษา โดยประสานงานร่วมกับศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระดับจังหวัด (ศบค.จังหวัด) สอดคล้องกับ จิรจิตติ ทองปรีชา (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ COVID -19 ระดับ มัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการการเรียนการสอนของโรงเรียนวชิรธรรมสาธิตเป็นไปตามนโยบายและแนวทาง ของรัฐบาล ในการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์และมาตรการ การป้องกันการแพร่ระบาดในสถานศึกษาเพื่อความปลอดภัยสูงสุดของนักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับ วิทศน์ ผักเจริญผล และคณะ (2563) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ภายใต้สถานการณ์ระบาดไวรัสโคโรนา-19 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการสิ่งสนับสนุนจากโรงเรียนและรัฐบาลจากการประเมินความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และความพร้อมในการเรียนออนไลน์ของนักเรียนจากมุมมองครู โดยภาพรวมครูต้องการสนับสนุนทั้งในด้านความรู้และทักษะการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

สภาพที่พึงประสงค์ของงานวิชาการ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาล เมืองนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ การมุ่งเน้นคุณภาพงานวิชาการ เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ได้กล่าวถึง การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ว่า กำลังจัดทำแผนการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล ได้เล็งเห็นถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการวางแผนกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของชาติ สอดคล้องกับ Hodges and Andrew (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่องเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ แบบบูรณาการ การทำงานของนักเรียนทางออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคทั่วโลกโควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า มุมมองของนักเรียน ความคิดริเริ่มออนไลน์ของพวกเขาช่วยการเรียนรู้ เพิ่มขีดความสามารถ แต่ต้องการความสามารถในการปรับตัวความยืดหยุ่น สอดคล้องกับ Sefriani et al. (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

การเรียนรู้แบบ ผสมผสานกับ Edmodo: ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ทางสถิติระหว่างการแพร่ระบาดของ
ของ โควิด-19 ว่าการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานของ Edmodo การเรียนรู้แบบผสมผสาน
คือการเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชัน Edmodo ซึ่งสามารถทำได้ทางออนไลน์ที่บ้าน ผลการวิจัยพบว่า
ในนักเรียน การศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในช่วงการระบาดของโควิด- 19 นั้น ได้ผลดีและ
สามารถใช้เป็นโซลูชันการเรียนรู้เสมือนจริงได้

การศึกษาความต้องการจำเป็นของงานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส
โคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาล เมืองนครพนม พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็น
ลำดับแรก คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวัดประเมินผล
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ
อาจเป็นเพราะว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ระลอกใหม่
ทั่วประเทศมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นจำนวนมาก อีกทั้งสถานศึกษาในสังกัด
เทศบาลเมืองนครพนม อยู่ระหว่างเตรียมการเปิดภาคเรียน ครูจะต้องใช้เวลาสอนมากขึ้นเพื่อสอนให้
ครบถ้วน ดังที่ กนกวรรณ สุภาราญ (2563) ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
ในปัจจุบัน ส่งผลต่อการเลื่อนเปิดสถานศึกษา และเกิดการแพร่หลายของแนวทางจัดการเรียนรู้
ออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และสารสนเทศขึ้นอย่างมากมาย ดังนั้น ครูผู้สอนในฐานะ
ผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ นักเรียนต่างก็มีการปรับตัว และเตรียมทักษะเพื่อรับมือกับแนวทาง
การจัดการเรียนรู้แบบใหม่อย่างทันท่วงที พร้อมรับกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นได้
อยู่เสมอ สอดคล้องกับ พระครูสังฆรักษ์สิงห์ชัย ฐิตธมโม, พระครูศรีสุธรรมนิวิฐ (ธานี สุขโชโต) และ
วรฤดี เกื่อนช้าง (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดการเรียนการสอน
ในสถานการณ์โควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของโรงเรียน
นอกจากจะดำเนินงานตาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้ง ให้คู่มือสนับสนุน
เด็กสำหรับการเรียนทางไกล และการดำเนินการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และแนวทางการเตรียมตัว
ให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่เป็นแนวทางที่ดีในการดูแลนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ต้องอาศัย
ความร่วมมือกัน ควรนำหลักสูตรมาปรับใช้ให้มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์โดยมีระบบขั้นตอน
วางแผน ปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนร่วมมือกัน ในสถานการณ์
การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 หลักสูตรควรทำเสริมเป็นคู่มือขึ้นมาฉบับย่อ และ
มีการรายงานผลการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา
โควิด-19 ต่อคณะกรรมการหน่วยงานต้นสังกัด ทุกอย่างต้องมาจากหลักสูตรสถานศึกษา ควรพัฒนา
เพราะเป็นตัวกระตุ้นให้หลักสูตรออกมาได้ตามกรอบที่วางแผนไว้ แล้วงานวิชาการก็จะดำเนินไปได้
พร้อมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2. ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรเพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน ออกแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยจำเป็นต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักเรียน ในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ผู้บริหารโรงเรียน ควรส่งเสริมอุปกรณ์ในการเรียน ให้ครูและนักเรียน ได้รับการพัฒนาอุปกรณ์ กระบวนการเรียนรู้จากการฝึกทักษะ การใช้เทคโนโลยี แอปพลิเคชัน เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูจัดรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ต้องพัฒนาตามสภาพความเป็นจริงโดยด่วน เนื่องจาก การพัฒนาหลักสูตรต้องทำเป็นลำดับแรก ก่อนที่จะออกแบบมาพัฒนางานวิชาการในแต่ละด้านในการบริหารโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าประสงค์ ควรออกแบบหลักสูตร โครงสร้างเวลาเรียน และกระบวนการติดตามประเมินใหม่ โดยการกระชับหลักสูตรสถานศึกษาปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 มีแนวทางดำเนินการปรับหลักสูตรให้กระชับทุกอย่างต้องคิดหลายขั้นตอนให้เหมาะสมกับการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา

4. ควรนำแนวทางซึ่งเป็นผลจากการวิจัยไปใช้ปฏิบัติหรือดำเนินการในงานวิชาการของโรงเรียนให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้งานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียนพัฒนาดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนางานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน สังกัดเทศบาล เมืองนครพนม

2. ควรวิจัยและเปรียบเทียบผลของงานวิชาการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โควิด-19 ของโรงเรียน ระหว่างขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ สังกัดเทศบาล เมืองนครพนม

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ สุภาราญ. (2563). ทักษะครูกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ยุคใหม่ Five Skills Online Teachers Need for Classroom Instruction: Resilient Educator. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: <https://www.educathai.com/knowledge/articles/372> (2020, March 09).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.

- กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2564). โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/int_protection.php. (2564, 6 มิถุนายน).
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2563). นโยบายกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- จิริกดี ทองปรีชา. (2563). การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID - 19 ระดับมัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ประสาท เนืองเฉลิม. (2560). วิจัยการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.